

Дмитриј Мизгулин

ЈУТАРЊИ АНЂЕО

ДМИТРИЈ МИЗГУЛИН

ЈУТАРЊИ АНЂЕО

Превео с руској
Душко Паунковић

ЈУТАРЊИ АНЂЕО

У миру спава град и сни,
На улицама – тма.
А анђео пред прозор ми
У рану зору ста̑.

Замолићу, кад чујем знак,
Да униђе у дом
И поздрав рећи, дахнув зрак,
Ја анђелу ћу том.

Лелуја зором маглица,
На крилима му лед.
Упитаће шта радим ја
Уз чисто људски глед.

Ја одговор прећутаћу
Јер одговор је лак.
А мојих жеља силу сву
Прогутати ће мрак.

Светлуцави ће дићи прст
Што непским сјајем сја
И направиће руком крст
Да чува ме од зла.

Облачиће распршиће
На небу ветар љут,
А анђелу је час да гре,
Пред њим је далек пут

На небо мора – то се зна,
А ја – у земну тму...
Ал' дуго пратити ћу ја
На небу слику ту...

* * *

Посвуда, ето, стварност ври,
И болно већ је, то је јасно.
Прошишали смо црту ми.
Да кажеш „Доста!“ сад је касно.

Не желим стога чути глас
Да одређени су животи.
Пред тобом враг кад дође час
Иступиће у свој лепоти.

Задрхтиш ако, све ли даш,
Да издаш пријатеље све ћеш.
Изговориш ли Оченаш,
Изгубити пак ништа нећеш.

* * *

Хладноћа стегла је. Крштење.
И речи смрзнуте су, знам.
Од Бога тражим опроштење
У Божићни док ступам храм.

Ту речи нису да се мере,
Ту спокој царује и мук,
И свеће безгласно трепере –
Кô кривње давне одсјај жук.

Предстоје ли нам многи дани?
Невидљив греха грк је тег.
Од греха Боже ме одбрани,
Опрости, сачувај од свег.

Пред црквом жена седи стара
И руку пружа стоти крат.
На нас нек сине Господара
И Светог духа благодат.

У ЦРКВИ ФЈОДОРА СТРАТИЛАТА

Све журимо у сваком сату
И судимо о свему лако.
У Фјодору пак Стратилáту
Пламиња свећица полако.

О какав пут он прећи мора
И какве препреке да мине
Од Понтске Херкулеје гора
До снежне московске равнине.

Распршио се сумрак бледи,
Изронио је таман лик.
Са зида бестрасно нас гледи
Непоколебљив подвижник.

Не разликујем скоро, ето,
Ја старословенски тај вез.
У вези мојој с древним светом
Појавио се давно рез.

Шта закони и време творе
Кад све што постоји је – миг?
Са иконе трепери тморе
Од једног светитеља лик.

Летуцка, пада снег лагано.
Пахуљица се ствара рој.
И осећање ми је дано –
У хаосу постоји спој.

Ма шта си у животу свом,
Са истином се срећеш важном –
Да коб је наша с коби том
Испреплетана врло снажно.

У улицама у близини
У прозорима светло сја.
Трепери светлост у тишини,
Одсијава са ледног тла.

Шкрипуцка снег. Од мразног зрака
Крај фењера се ствара дим,
А звезде сијају сред мрака
У прозорима небеским.

И пролазно је све на свету,
Па ипак душа зебе јако.
Корачајући, ћутим сету,
Ја Кривокòленим сокаком.

* * *

Ја Богу помолим се, но,
Не йду молитвене речи.
Кô после битке душа јечи,
Јер све у њој је спаљено.

Осветљава ми свећа кут,
И рекло би се, читај, схвати,
Ал' неће ум да речи прати,
И бацам свету књигу љут.

Ал' слушаам – ипак нисам глух –
Где звезде сен по крову снује.
О Боже, врати грк ми слух
Да могу себе сам да чујем.

ВЕЛИКИ ПЕТАК

На Страсни петак звона ћуте
И не чује се звон.
Јер свет се нађе усред смуте,
У маглу тоне он.

Ковитла, копни мокар снег.
На улицама блато.
Човèка притиснуо тег,
Савијен трчи зато.

Кроз ветар жури он у храм –
Бар једном да се моли.
У свету влада дрзник сам,
Ког ђаво много воли.

И јесте то нечувен руг,
И тако стоји ствар.
Ал' не може тог греха круг
Да прекине ни цар.

На Страсни петак звона ћуте,
Завладао је мрак.
У пролеће смо усред смуте –
То Божији је знак.

То бура времена је злог,
То последњи су дни.
И упозорава нас Бог,
Ал' не схватамо ми.

* * *

Да искажем се журим ја,
Разврстам истину и тлапњу.
На уснама ми молитва,
Минуту можда живим задњу.

А не стигнем ли ипак све –
Да спојим распаднуте строфе,
Доживим љубав, трпљење
У освит светске катастрофе.

И није важно сада то
Што реч се моја неће чути.
Кроз тихи река тече дô.
До сутра умрети ће, слути.

Ућутао је птица глас,
Тишина постала је тешка.
Замукнув, небо гледа нас,
Од јутра чело плаво мрешка.

Дрвѐта ћуте, ћути шаш
И ћути ливада ширòка.
У души твојој зрију, знаш,
Реченице од самог Бога.

* * *

А пророк рече нам: „Не лажи!“
То истина је, знамо, права.
Ал' како поље прећи, кажи,
А да не дотиче се трава?

Да испитамо нам предстоји
Богазе, путеве ширòке,
Ал' може л' проћи шуму који
Да гране не види висòке?

Светлуцају од злата речи
И правило у уху звони,
Трепери лишће, тихо јечи
На тло кад росу тешку рони.

* * *

Ономад сунце бог је било,
А сад је ништа Бог за нас.
Упркос природу што чило
Још гледимо у докон час.

За поколењем поколење,
Отуђујемо се од гла.
Шта биће? Смрт ли ил' спасење?
Да л' неба рај ил' пакла зла?

Кô путник ништа ког не снажи
На последњи се спремам пут,
А бесмртна ми душа тражи
У пољу где је ветар љут.

* * *

Плавичци твоји у даљини.
Запа́ра небо звезде лет.
Где сретосмо се у давнини –
Демона сад је ко̀лоплет.

Пристојношћу се они диче,
Човèчји изглед им је дат,
На анђеле веома личе,
Ал' копита их ружи бат.

Савлађујући грч и муку,
Ја теби, који летиш к дну,
Упркос сумњи тешкој руку
Другарства бившег пружићу.

Још ниси свршио са свиме,
Напустиће те бол и страх
Кад Божје ти се јави име
И твој се с њиме слије дах.

АНЂЕО ЧУВАР

Док не куцне нам једном смртни час,
Да чува анђео је ту уз нас.
И заиста нас чува он од зла
У току раскаланих година.
И чува, моли се за нас с небеса,
Да науди нам спречава он беса.
И чак под густим покровом тишине
У миру ми да спавамо се брине.
А ми, међутим, живимо у греху,
Извргавамо вечност своју смеху.
И не мислимо да ће стићи час
Кад он ће заувек оставити нас.
Са заморнога дићи ће се места,
Сред угаслих ће винути се звезда.
И крилима кад два-три пута клепа,
Ту магла ће да заувек те заслепа.

* * *

Не знамо будућност шта хоће,
Главињамо слепо у тми,
И пуни смо зле нечистоће
У мислима, делима – сви.

И царује по свуда кварно
Немерљива безбожна ноћ.
Победити себе – зар стварно
Ми немамо никакву моћ?

Јер оно што душу нам љути
Исцелио давно би Бог
Да немамо крви и пути,
Да тела ми немамо свог.

Кад јаком би неком и снажном
На лицу се јавио вај,
Да тада у пориву важном
Он изрекне молитве крај.

ОДЛАЗАК

Кад одем у крајеве ине,
За родним ћу жалити крајем,
И крило ће сребрним сјајем
Запарати маглу тишине.

Својеглав је повести ход,
Мимоићи чаша нас неће,
И казниће трипут се род
Што светиње баци у смеће.

Судбина је сурова наша,
Не прости се недругу, другу.
Мимоићи неће нас чаша
Кад трећи пут крене по кругу.

И неће се уздићи храм,
И зјапиће бездан над нама.
Генерал кроз зимски ће чам
Од ратнога бежати плама.

Кад љназад време полети,
Запахнуће налет нас смуте.
Рачунати почеће свети,
Не журећи, кобне минуте.

Задрхтаће поноћни мир,
И немир ће пренути људе.
За све што су звани на пир
Милосрђа неће да буде.

О удесу помислих свом,
И чашу кад видех, завапих.
На длану, на дрхтавом мом –
Три тешке су остале капи.

Осушиће светлост их мила,
И нестаће туга на трен.
Потамнеће вода, и крила
Над морем пролетеће сен.

Побледеће све што је било,
Ископнеће игла за крилом.

* * *

Гле, ветар звуком монотоним
Певуши тихо пушчану кроз цев.

Иван Буњин

Устаћу пред зору ја због лова,
Из вагона видим – свет је тмо.
Шта је неко мислио кад скова
Овом месту такво име – „Дно“?

Хладно, густа магла је и блато,
Влажан ваздух, свуда влада мук.
Овде одрекну се император,
И у земљи дигао се пук.

Сада овде ништа није исто,
Нема крста, кућа нема кров,
Ал' и даље птице плачу листом
Када југа зачује се зов.

Лете, гле, у неправилном клину,
И оглашава се, ено, ждрал.
Боже драги, да л' ће да нас мину
Удес ове земље, њезин јал?

Безбројне су разлике у света,
Коб на сваког други баци сев.
Јесењи пак монотони ветар
Гуди, пева пушчану кроз цев.

А од јала човек не зна куд ће
Како род сачувати ту сав?
Зар је стварно нужно одрекнуће
Да из гара подигнеш се прав?

* * *

Чини се – живота нема више.
Прошлост наша одавно се скруни.
Пошту гледам – нико да ми пише,
Само стижу редовно рачуни.

Кад ми такву пажњу службе дају,
Рано је да љутим се на коб –
Значи да у земљи за ме знају,
Доћи ће по мене и у гроб.

Сваки човек потчињен је њима,
Свака душа поседује број.
Ко преживи, антихрист ће свима
Утиснути после белег свој.

* * *

Кô бура односе нас дани.
Зар оставио нас је Бог?
Још једном иста јесен вани,
Заборављен у пољу стог.

Ђурлічући се селе јата,
Огољава полако сâд...
Тамниџа иста позног сата,
Кô годинама ўназад.

Разумећеш куд воде пути,
Одбацићеш што беше пре --
На шта кад откријеш да слути
Копрена мутна промене.

И бићеш тужни очевидац
Да врата погрешна су то...
Будала си ил' јасновидац --
Већ потпуно је неважно.

* * *

Окренув давно леђа вери,
У непробојном као сну,
Ми живимо под знаком звери
На своме негрејаном тлу.

Неона светлост изнад кућа
И аутомобила хук.
О, само да нам одрекнућа
Са уста нè отме се звук.

Фасаде прљаве су зграда.
Топлоту негде тражи пас.
Да искушење, молим сада,
Лагано испадне за нас.

* * *

Корачали смо ми без брига,
Ма како пут нам био худ...
И знали одлично смо сви га.
А сад упутити се куд?

Ми желели смо судбе ине,
И срећу и, уопште, све...
Тад беше колиба од глине,
А сада нема никакве.

У Бога не верује нико.
Да л' клети ближњега ил' коб?..
Слобода сатре нас толико
Да свак би опет био роб.

* * *

Над светом тешки месец бди
По бледој месечини.
А уморена земља спи
У грубој величини.

Не познајући своју коб,
У рубљу спава старом.
Са робом увек спава роб,
Господар с господаром.

Смирења доноси нам тма
У ноћи што се крију.
У штали коња стоје два,
Затворив очи, спију.

На зиду замрла је сен,
Успавале се птице.
Тек ја у ноћи нисам снен,
Не зрим од сна ни клице.

Кô једино да схватам ја
Што треба да се схвати:
Да коб је неумољива
И све се једном плати.

* * *

Хтели бисмо да је боље
А да исто буде све.
Живот случаја је поље
Надамо се – срећа гре.

Чекамо из престонице
Да нам стигне глупа вест.
Верујемо ми у трице.
Наивна је наша свест.

Свеже чекамо идеје
И посећујемо храм.
Нас запаљив говор греје –
Не распознајемо мам.

Узрок свему тражи свако,
Замишља се земни рај,
Нестајемо ми полако,
Ћутке прихватамо крај.

* * *

Свршиће се скоро нам животи,
Тада постаћемо ми предање...
Да л' ће овде бити Хуни, Готи –
Не забрињава ме то сазнање.

Птица летеће над водом речном,
Шумски поточић ће да жубори,
Много тога остати ће вечно,
Много тога пак ће да сагори.

Овде опет све ће исто бити –
Ово небо, ова шума, река.
Месец једнако ће светлост лити,
Некад тутњаће олуја нека.

Не мисли о будућој судбини,
Нè бави се будућим у сну,
Слушај шта то степски ветар чини –
Говори на руском језику.

* * *

Очекујем долазак чуда,
Предà мном је несреће руб,
Крај мене пак проклети Јуда
Издајства ми припрема љуб.

Он нема за осмехе воље
И нè крије јарчевски стас,
Доконава како да боље
Трговином ороби нас.

Нек окасни наше прозрење
Од тужнога исхода тог,
Ал' остаће небо и стење,
Ал' остаће сунце и Бог.

И руско векòвечно поље
Где ветар се шеће од воље.

* * *

Ми сањали смо туђе сне –
Слободу, праведност и братство...
Ал' блудни сини Русије
Раскíчмили су јој богатство.

Узаптели су нафту, гас
Осмехујући се са злбом...
Ал' неба бескрајнога крас –
Њу тешко однећеш са собом.

И нигде не види се крај
Тој необухватној ширини!
Љуљушка река се кроз гај,
На сунцу – злаћаном се чини.

Сијасет птичјих гласова,
И природа се дивна буди.
Ал' покрила је очи тма
У Русији већини људи.

Но рано рећи је на ког
На концу пашће славе бреме
Док год је милосрдни Бог
За молитву нам дао време.

КИШЕ

I

Скрхаше нас ироди и јуде,
Гуле нас од главе па до пете.
Побећи је боље на Бермуде.
Само даље што од Москве клете.

Да што даље буде престоница.
Од издајства побећи, од страсти,
И од грубих подмосковских лица,
И од фраза офуцаних власти.

Злотвора да виде неће очи,
Злотвор ти из тела живот сише.
Дозлогрдило је. Чак у Сочи
Не пожелим ја да одем више.

Ма и тамо – време врло ружно,
Цео септембар ромиња, лије.
Што у Русији је тако тужно
Како одавно већ било није?

И у ко̀витлају пуном дима
Ишчезла је одавно лепота.
Радости нит било је, нит има.
Тражимо ли пра̀во од живота?

Нисмо хтели, знали шта нам треба.
Све је овде исто – стварност, бајке.
Којим путем стићи сад до неба
А не слетети са Земље мајке?

II

Свуда олујни ветар је худи,
Он васељену прожима сву.
Умор осећа земља од људи
Што већ дуго настањују њу.

И планета у последњу јесен
Можда миран прижељкује трај.
Човечанство ако не стресе,
Бар да спере га жели на крај.

* * *

Ми ствари сад смо брене
Претворили у мит,
Ал' порасле су цене
И народ није сит.

Очекујемо чуда,
Да нов ће доћи цар.
Ал' зато једе Јуда
Што добије на дар.

Поскннули без мере
Васељенски смо јал,
Но живети без вере
Допустиво је да л'?

А ако опроштење
Нам Господ нè да благ,
И ново поколење
Залудити ће враг.

Бауљамо кô божјак
Кроз маглу пута свог.
Опрости Мајко божја,
Нек сачува нас Бог.

* * *

Ми космичку смо стекли славу,
На Месец извели смо лет,
А земља пуче нам по шаву,
Изгубили смо сопствен свет.

Ми ишли смо на Алпе, Анде,
Даривали планету сву,
Ал' одавно дивљака банде
Већ границе нам прешле су.

Учвршћујемо опет братство,
Без нас ниједан није пир,
А наше огромно богатство
За океаном гута вир.

И опет кројимо судбине,
Планета користи наш гас.
Код нас пак светлост ретко сине,
Тек засушни је хлеб за нас.

Карневал имамо ил' самит.
Где душманин је – ко да зна?
Нек кривац буде цео свет
Ал' ми пак онда шта смо сами?
Ал' ми смо – људи или шта?

ИЗБОРИ

Празник, вашар, све се праши.
Вотка је у свакој чаши.
Бедно мезе, Москва гуди –
Проводе се руски људи.
Много треба ли човèку –
Плес и песме да му теку.
Цуре, туче, псовка-две –
То је мање-више све.
Каква ово је бараба
Што о празнику се таба?
Слављенички народ хода –
Нека живи нам слобода!
Море вотке, море пива –
За човèка срећа жива.
Спреман сад је, томе приде,
Да на биралиште иде.
Зна он сада, да му пас...
Коме свој на дадне глас.

* * *

Игара је било и хлеба,
И живот је био кô сан.
Све дивно је било – до неба
Досезао скоро је длан.

А како се јело и пило
И певало весело свуд...
Где нестане то што је било?
Објасни ми, нестане куд?

За молитву нисмо ни знали,
Без Бога смо подигли храм,
И све смо лажовима дали,
Без борбе изгубисмо нâм.

Ми слепи и болесни јесмо.
И несвесни значаја свог.
И не знамо више ни где смо,
Ал' није нас презрео Бог.

Кад зачује он покајање,
Опростиће наше незнање.
Кад зачује молитву благу,
Повратиће ум нам и снагу.

* * *

Сребри на пустим се гранама иње,
Лишће је опало, брезе се беле,
Небо је ведро и плаветно сиње,
Сунце обасјава иглице јеле.

Сунчев се зрачић кô страшљиво птиче
С дрва бојажљиво баца ка дрву.
Као да боји се – зато се миче –
Слеђен да биће у злаћану мрву.

ЗИМА

Пахуље у зраку лете,
Километрима је зима.
Тамних кућа силуете,
Свуда много снега има.

Одевам се ја лагáно,
Нема зашто да се жури,
Све је мојој души страно,
Свуда само свет је сури.

А у глави страшна врва,
Мисао се с мишљу тиска,
Сусед вредно цепа дрва,
Секиру у руци стиска.

Сусед знаде шта је шта,
Знани су му одговори.
Здраво да си – кажем ја,
Здраво да си – сусед збори.

Каблове је бура сплела,
Звиждук њен се добро чује.
Нико не може да дела,
Долазак се чека струје.

Треће вече смо у тмини,
Згасла ватра, хладне пећи,
Мирно седим у тишини,
Жмирка плам на белој свећи.

Цигарете дим лелуја,
Пепео се осипа.
Прође младост – време бûја
Када вољах тебе ја.

Ветар хуји, пева, брише
И у ноћну тму се вије.
Желео бих да ти пишем,
Али потребно то није.

Нема користи од сете,
Што да царам згасли жар?
Боље резу ја да метнем –
Сачувам топлоту бар.

Сутра нови дан кад крене,
Нестаће у глави врва,
Ал' да купим нећу штене
Нећу с њиме да се рвем.

Пахуље у зраку лете,
Километрима је зима.
Тамних кућа силуете,
Свуда много снега има.

* * *

Булумента сенака пуже,
На реку се спушта кроз зрак,
А опали листови круже,
И сваки је љубак и лак.

И носнице мириси гребу
Од свежега промрзлог тла.
На прозрачном ждралови небу
Певуцкају незнано шта.

Ал' дан ће и такав да буде –
Поседети када ће шаш,
Кад започну жице да гуде
И вода потамнеће баш.

* * *

Преко воље гасну лампе све,
Улица у маглици се плави.
Сунца жута мед на небу, где,
Облаке на рано јутро стави.

* * *

Вече. Киша. Магла. Мали Невски.
С крова вода слива се на тле...
Поручник пак бивши Достојевски
Улицама утихнулим гре.

Боже, какви кишни су нам дани.
Али бездан ипак је без дна.
Можда да поседи у кафани,
Чаја сркне гутљај или два.

Не можеш од невоље се спасти,
Немилице удара те коб.
Рачун је у свакој дивљој страсти,
Трезвен ум пак страстима је роб.

Па нек човек предвидети проба
Чија сутра пролиће се крв,
Кад посреди није само злоба,
Већ с добротом везује је врв.

И још једној подвргни се проби
У весеља, заборава трен,
Када руске нѐобичне коби
Одгонетљај буде пронађен.

Ту толико чудног има свега,
Де, на крај изађи ти са тим.
Прозор отворен је, и кроз њега
К небу лети цигарете дим.

* * *

На први колосек
Да стигне треба воз
Што крену издалека,
Што точковима грми
На споју шина
И сече ноћ
Светала својих ножем.
Да стигне треба воз
Из самог
Владивостока,
Где јесен исто тако
Распаљује пожар,
Што гута лишће.

Успорава полако
И стаје воз.
А мени паде на ум:
Зар вреди
Дрмусати се
И трести седам дана

У празноме вагону,
Путовати ка нечем,
И онда овде опет
Пред собом угледати јесен,
И како киша
Лагано пере асфалт,
И како лишће,
Кô за гране,
За жице напонске се качи.

ПОЖАР У ГАЈУ

Јури воз. А сусед мој
Лењо врелу воду лева.
Чај полако пије свој,
Досадно му је па зева.

Ноћ се ближи. Време сну.
Добро завесе навуци.
Парбу прекинемо ту,
Крај нек дође овој муци.

Неко буди... Друзе, гле!
Ћнутрашњост се црвени!
Је ли ово зора? Не!
Шта је онда, ајме мени?

Ми ка окну. А за њим –
Плам у мрачном игра плесу.
Гнезда горе. Свуда дим.
Птица врзма се по лесу.

Шта да учинимо, шта? –
Пита комшија у тузи.
Остадосмо он и ја
Посматрачи тек на прузи.

Обузео те је вај?
Мани туге се и једа!
Возимо се, гори гај –
Помоћи се ничим нè да...

* * *

Оно што памтим из Прага –
То су звона.
Ујутро, пред зору,
Чуо се њихов глас.
Густо су звонила она,
Преливали су се њихови звуци,
Сребрнасти, као од кристала,
Попут јутарњег неба,
Тамнозелени
Попут лишћа на булевару,
Наранџастоцрвени
Као црепани кровови после кише.
Прашка звона –
Музика прошлог лета,
Чудне љубави,
Последњег сусрета с тобом,
Крај станице трамваја,
Где шине
Светлуцају мутно
У неонској магли...

У ЛИКИЈСКИМ СВЕТОВИМА

Заруди како источњачки зар,
Обзнањују већ нешто мујезини.
Од цркава ту руина је пар,
А некад грчки живели су сини.

Ту брижно посађен је цветни сâд.
Домаћини на сваку пазе леју.
Спокојство свуда царује и слад.
Чистоћа ту је као у музеју.

Тек негде пожара се види гар.
Добродушни су људи, сви се смеше.
Показаће вам цркву, алтар стар
И гробнице где некад неко беше.

Ал' зашто, када сумрак падне мек,
У молитвама осећа се мука?
И сабаља се опет чује звек
И нè тихне далёке битке бука...

Тишина. Песак. Тужно лаје пас.
Умирило се море. Тма је строга.
Заузми Николају се за нас.
Измоли опроштај за нас од Бога.

СТАРА ЛАДОГА

У степи тихују кургани.
И небо пара бајни вран.
Умирише се урагани,
У гробу покој им је дан.

Где волховски гледуцкам вали
На ладошки се лију двор,
И груб ми чини се и мали
Пред тиме сваки разговор.

Шта наше сумње су и страсти?
Тек речи само испразне...
Без жаљења ће трава пасти
Кад ветар легне је на тле.

Тумарам обузет тајанством
И стежем успомене влат...
А вечност безгласним паганством
Полако дише ми за врат.

ИЗЛЕТ

Заборављене ствари
Пожелех ја да зрим,
Шинобус стиже стари,
У село летим с њим.

За карту вадим паре
Кад уђох ја у влак,
И њушим дим цигаре
Што прожео је зрак.

Док воз се брзо креће,
У зору гледам крај.
Кроз прозор видим цвеће
И олистали гај.

У сусрет воз нам прође,
Задрхта шума сва.
Тренутак када дође,
Са воза сиђем ја.

До шумске реке свеже
Путељак води сух,
Ту паукове мреже
Љуљушка топли ћух.

А река вале мота
И тече ко зна куд,
Док природе лепота
Окружује ме свуд.

Пошкропити ћу руке,
Помолићу се плах.
Од растанка и муке
Ја данас немам страх.

Живота нит се вије,
Не прелази за рам.
Ал' душа таква није,
Векдвечна је – знам.

Заодева се тамом,
Ал' небо ипак сја.
Над малим селским храмом
На небу отвор зја.

Чиопе лете ниско,
Над водом секу зрак,
И чујем сасвим блиско –
Да мој громиња влак.

А вагон мој од ноћи
Наткрилио је скут,
И ускоро ћу доћи,
Ка дому води пут.

У коб је нама пало
Да прете смрт и гроб.
О Боже, бар још мало
Продужи моју доб.

Да памтим речи дивне,
Кад мира стекнем дар,
Што шаптале су иве
Над речицом у зар.

ПУТЕЉАК

Путељак што води у гору
Кроз кланац се извија некад,
Низ падину некад се спушта,
И стазица постаје уска,
Путељак што води у гору.
Ал' онај што иде путељком,
Вијуга полако кроз кланац
И силази падином склиском
Низ стазу –
Нек има на уму:
Да снег се на врху светлуца,
Час јарко,
Под зрацима блиставог сунца,
Час мутно,
Под поноћним светлом,
Кад месец је висок и пун.

* * *

Са стрме погледаш планине,
Облачци путују на југ.
Рашириле су се долине,
Пожутели се види луг.

Лелуја ваздух на врућини,
Распростире се свуда шир,
У жутој прозочној маглини
На висовима влада мир.

Лепотом привлачен висине,
Одбацујем пејзажа сласт.
Јер друго чувство без тежине
Над мноме сада има власт.

На врху овде горски ветар
И охол је и врло љут.
Ковитла самотно кроз етар,
И душу охлади и пут.

* * *

У магли лежи дно долине,
Са неба тешки месец сја.
Укипиле су се планине
Под влашћу тескобнога сна.

Епоха бивших мучни тег
Сад долази им тек у снове,
Не сребри се на њима снег,
Над њима облаци не плове.

Ал' кô остаци бивше славе
На земљи сунцем спрженој
Окорели брзаци лаве
Светлуцају у магли тој.

С ВАШАРА

Журим свој да видим праг.
Бех на вашару. А иње
Светли. Месечине траг
Јутром пара небо сиње.

Засаd месец мирно спи,
Али јутро свиће скоро.
Паперјасти облаци
Изнад мене плове тморо.

Сјај од звезда бива блед
Испред зоре у висини.
Чујем како звецка лед
У предòсвитној тишини.

Пахуље се топе и
Падају кô кап на траву.
Јаруге дубоке три,
Канал носи воду плаву.

Избе. Црква нема крст.
Јесен се и зима боре.
Свак је овде го кô прст,
Све је исто, чак и горе.

Јарак кези се и зја.
Живог нема ту човèка.
Нема мачке, нема пса –
То је цео биланс века.

Очерупан цео гај,
Нема више чак ни врана.
То почетак је и крај,
То је прогрес наших дана.

Споро идем. Влада мук.
Поред бајки и предања
Расплет чека јадан дух,
Немирна га муче стања.

* * *

Поету створио је рат.
Он муштран беше много крат,
А беше частан, смео.
У рову прве песме створи,
У њима истину тек збори –
Да лаже није хтео.

И ако није он у праву,
Ми имамо правицу праву
Да судимо га ми.
Он никад нè ропта на коб,
И сада дом је њему – гроб.
А нама ваља живети...

Не жури никуд и не бучи,
Већ боље ти од њега учи –
Да савест васпиташ.
Јер живот постоји и смрт.
Јер живот постоји и смрт,
И ништа више баш.

Да схватимо је дано време
Да живот није рај већ бремене,
Да није маскарада,
Да није представа, углавном,
Да младост свршила се давно,
Да нема натраг сада.

СНЕГ

Пада снег
И светиљке трепере,
А сјај је њихов месечином прожет.
Ка мрачном небу струји ваздух.
И тражити у свему
Тајанствен неки знак –
И бескорисно је и глупо.
Говорити о томе вреди ли уопште?
И прецртана година је као стих
У неуспелој песми.
Да л' вреди жалити за тим?
Ни радости, ни туге,
Већ само снег
У неонској ковитла магли,
У мразној магли залеђених лампи.

* * *

Свадбе, рођендани и крштења –
Тако почиње углавном пут.
Однедавно пак упокојења
Оптерећују ми сама ћут.

Поред нове гробљанске капеле
Који ја од лане стојим крат?..
Као просјак ком милодар деле,
Испраћам живота свога цват.

Друговима мојим стиже време
Да не угледају нови дан.
Досада, гњаважа, бригâ бреме –
Човек савија се муком гнан.

Све се меша – срећа, вај и сета
Када погледаш за бића руб.
У огледалу протеклих лета
Видим обрис твој магловит, груб.

Молим Господа и свога свеца
Живот да даривају ми дуг,
Па да видим како моја деца
Почињу још једном вечни круг.

Кад у јесен уђем у животу,
Међући оскорушу у грст,
Гледајући ждралова лепоту,
Стекнем спокој и обретем крст.

* * *

Живот неприметно чили.
Прође данак – живи били!
Као реке гред.
Наше мисли, осећања –
Као вода да их склања –
Траг је њихов блед.

Трпамо у душу свашта.
Душа пак о миру машта,
Тражи мир од нас.
Можда стати мало треба,
Поглед бацити пут неба,
С молитвом за спас?..

Молимо се пак за срећу.
Пара бисмо пуну врећу.
Кô да то је све!
Душа иште избављење,
Стога треба за спасење
Молити се пре!

С Богом ведра су нам чела!
Чамац, црква поред села.
Изнад реке брег.
Птице површ воде гребу.
Белих облака на небу
Немиран је бег.

НАДАХНУЋЕ

Омета ме звук тањира,
Шум трамваја прегласан.
Женске свађе – немам мира,
Од галаме бруји стан.
Докле ли ће бука ова?
Не могу да смислим стих.
Ко сад трчи преко крова?
Доста ми је људи тих.
Сваког лета исте мòре!
Вани бука, цик и хук.
Тек од поноћи до зоре
Царује у згради мук.
Уздишем од олакшања
У тишини предивној.
Пишем лако, нема драња,
Мир сам досегао свој.
И исписујем папире
Док не осване ми дан –
О том како чух тањире
О том како бруји стан.

* * *

Пророчанску немаш моћ,
Не говори „Све је јасно“,
Послушај шта збори ноћ
Неразумљиво и страшно.

Разабери речи те,
Говор ком су ноћи склоне –
Тек што букну светиљке,
Угасе се опет оне.

Пали се за кресом крес,
Ноћ се сија од светала.
Светиљака ведри плес,
Чини се да ноћ је стала.

Шта је уметности бит –
Свако своје нуди мњење:
Осећања да ли нит,
Или ума остварење.

Наслушао сам се ја
Прича безбројних о слави.
Одозгоре месец сја.
Месец лукавац је прави.

Његов мек на столу траг
Сребрнаст је попут свица.
Светла трачак пада благ,
Наша млада зари лица.

* * *

Говорите, молим вас, тише –
Јер свечани наступа час,
И месец док спушта се свише
Са чуђењем гледа на нас.

Тек дан што се мало беласну,
Већ магла се диже са гла,
И светиљке журе да згасну,
И, ево, ниједна не сја.

И сунце се подиже више –
То дирљив за мене је час...
Говорите, молим вас, тише,
Свеједно вам не слушам глас.

* * *

Нек напољу још траје зима,
Ми навикли смо на хладноћу.
Ледено, снега много има,
Ал' зато лето сни се ноћу.

Врућина. Дивне свеже сене
Дрхтуре лако нада мноме.
И цвеће свуда око мене.
У муку напајам се своме.

Већ глупе приче двајкад
Не допиру до мога уха,
А јабуков је препун сад
Са Ладогe свежином ћуха.

И ти си, као и на јави,
Крај мене, сишав с трема, стала...
Светлуца јабука у трави,
Са дрвета је јадна пала...

* * *

Не ћутећи свакодневице стегу,
Без воље гледао је он на свет,
У јулу маштао о снегу,
Замишљао пред кућом смет.

У сенци борова је био јар,
Згушњаваху се стакласто небеса.
У сàуни је направио жар –
Да зној из свог ослободи телеса.

Комади угља сјаху се у тми.
Кô пуно саће стиснути су они.
И чуло се у густој ноћној тми
На небу како лете авиони.

Чим зачује се, одмах тихне шум,
Тек сумња склупчава се попут змије.
У души мир, и спокојан је ум,
Кô живот још да започео није.

* * *

Другара имао сам три,
Животи нас развèли.
Ал' нераздвојни бесмо ми,
Те опет смо се срели.

Да буде гори један хте,
И подоста је пио.
На рачун судбе своје зле
Да прича рад је био.

А други сматра да је ас
И крут је као греда.
И мада седи поред нас,
Са презиром нас гледа.

Тек трећи остао је склон
Да буде сасвим исти.
У својој обичности он
Необичњак је чисти.

* * *

Обојица смо били,
Серјожа, ми у праву.
Та, де се мало сили,
Дозови то у главу.

Зар нè памтиш ни брод,
Ни перон стари скроз,
Под чији тамни свод
Ти дотрча на воз.

Зар не памтиш где пада
Тај задњи разговор?
Серјожа, ти си тада
Заподенуо спор.

Раменима ми слеже
И смеје се на то.
Та, годинице беже,
Далеко, вели, смо.

Кô лети да је иње
Обухватило цвеће.
Човека много киње
Кад признати му неће.

* * *

Без било каквога презрења
И увреде на било ког
Ја прагу срећног испуњења
Приближавам се најзад свог.

И верујући речи брата,
И праштајући стоти крат,
Одшкрињујем полако врата,
Одшкрињујем их непозват.

И чути гласове другара
За вратима ћу као пре,
И подигнутих ће једара
Да наде моје појуре.

Сијасет голубова шара
У магли што се топи сва,
И не верујем да ме вара
Још једном уобразиља.

* * *

Довели су нам дечака –
Живео у Африци.
Једног таквог чудног ђака
Не видесмо дотад ми.

Он је гледао пут неба,
Много волео је то...
Ражаног комадић хлеба
Редовно је носио.

СУСПРЕТ

Искушава нас судба дваред,
И двапут твој је одзив дан.
На бал је Вјаземски једаред
Онòмад у Паризу зван.

Да буде фин колико може,
Налагао му је бонтон...
Кад Дантеса одједном, боже,
Пред собом видео је он.

Светлуцају под сводом свеће.
Пламиња кристал обасјан.
А рад што кнеза овде среће,
Из џепа Дантес вади длан.

Да л' кнеза нешто тад забòли,
Да л' стаде да се присећа,
Пред смрт где јадни Пушкин моли
Да неко купине му дâ.

А вани ситна киша пада,
И живот у Паризу ври...
Горчину Вјаземски савлада
И длан му пружен прихвати.

Бокала пуних звекет гласан...
И парова у плесу рој...
Попрілично је овде јасан
Време́на попуцали спој.

За победе нам срце бије,
Очеличио нас је јад,
Ал' крив нам стварно нико није
Кад грк доживљавамо пад.

Ми осуђени смо на муку,
И сви нас стављају на руг –
Та твог убице смерно руку
Твој стари, ено, стиска друг.

* * *

У тами неста другар драг,
Ишчилео му след.
Поклопио га као саг
Неверства љутог лед.

У свему он је био прав,
Уживањима склон.
Учинио је, ведар сав,
Издајство своје он.

Ни суд не изричем му прек
И не питам се што.
Другарство наше жалим тек –
Што свршило се то.

И жалим родни, ето, град,
И прошлост буди жал
За данима кад бејах млад,
Што прогута их јал.

За пријатеља ипак тог
У мени нема зла.
Нек опрости му Господ Бог
За ружна дела сва.

* * *

Ледена бура жари,
У магли снег се бели.
Где нестасте другари,
Та где ли сте се дели?

И бура тугу хлади,
Лелујају даљине.
Свак своје нешто ради,
У причи прошлост мине.

А вани сваког јутра
Белина љуте зиме.
Заборавиће сутра
И како ти је име.

* * *

Под буром земља сва је
И мркне непски свод.
Наш разлаз друго траје –
Већ ево који год.

У крају зима целом
И бесне буре зле.
Закриле су велом
Све наше неме сне.

Да памтим све настòјим
Кад бесмо скупа ми.
Да успомене спојим –
О томе душа мни.

И поглед који пуца,
И како пева ћук,
И месец где светлуца,
Аутостраде хук.

И приче што се плету,
Шта значи који знак,
Северњача у лету
Провејава кроз мрак.

И коб не тражи ину,
Кроз зла главињај стог,
Кад такву је судбину
Одредио ти Бог.

У ово вече тморо
Дозови старе сне
И моли се да скоро
Све буде као пре.

* * *

Ветар све пред собом брише,
Снег је нападао сух.
То да не волиш ме више
Ја од тебе саме чух.

Присећам се с тешком тугом
Какав твог је ока сјај.
Шта да радим с ноћи дугом?
Ово мој је стварно крај.

Али нешто ипак могу:
Један излаз ми је дат.
Ја помолићу се Богу
Да ме мој понесе ат.

Потераћу свог чилаша
Где завршава се лес.
И од далеког салаша
Угледаћу бледи крес.

Ћут обузима ме јака.
Ту у кући букти пећ,
Чека девојка јунака
Да јој дође једном већ.

То је оно што ми треба,
Осећам у срцу плам,
Звезду скинућу са неба –
То већ засигурно знам.

ПИСМО

По ноћи овде влада мук.
Тек шум борика, вала пљесак.
И светлости се види лук
Од фењера што зари песак.

Ја месец дана венућу
Од досаде и летње муке
И успомену гнаћу ту
На твоје лице, очи, руке.

Одјекује тишином тма,
Далеко увала се чује.
На небу тежак месец сја
И замишљено нешто снује.

За срећан живот, размишљам,
Тек једно доста је сазнање –
Ни месец није вечан сâм
А то што је под њим – још мање.

На своје место стаће све...
Јер просто све је, али касно.
А плави вис без краја је,
И само звезде светле јасно...

И пишем: биће добро све,
А све већ давно прошло је.

* * *

Ја љубави хтедох и наде,
Топлине и вернога друга,
Ал' живот неприметно спаде
На оквире животног круга.

Без радости, веселе јеке
Запузиће суморни дани,
Кô матица јесење реке,
Кô преклани илити лани.

Ал' онда кад топи се снег
И птице долете са југа,
Наслутићеш какав је тег
Кад путем се крећеш без друга.

Твој дом је и празан и пуст,
Издржи док не сване зора,
Притрпи се, остани хруст,
А лето наступити мора.

И живот да уђе се спрема
У мирно и спокојно стање,
У часу кад душа нам дрема
Високо не зри осећање.

* * *

Та жена живела је близу
Палате старе бакуовског кана...
У соби њеној строп је био низак,
И прозори су гледали на небо.
И море што је светлело у зору,
И обзорје је тиркизно се сјало,
И капци купаху се у праћини,
И бродови се љуљаху крај мола;
Минарети су дизали се власно;
У забитом сокаку снену вечност
Не ремећаше шум корака.
А жена спавала је. Није знала
Да овај свет јој дугује рођење...
И латице су тихо падале са ружа
У дворски рибњак с прозеленом водом.

ПРВИ И ПОТОЊИ

Једни подижу главу високо зато
Што желе да гледају звезде.
Други – зато што су навикли да свакога и све
Гледају с висине.
Како је понекад тешко
Разликовати прве од потоњих...

* * *

Наши снови и наде
Увек су ме подсећали на одећу.
У детињству смо је брзо прерастали
И већ догодине куповали су нам
Нове ципеле и кошуље.
У младости
Хтели смо да се облачимо модерно и лепо,
Тако да се увек допадамо околини,
Нарочито девојкама и професорима,
А после смо почели носити
Једно те исто тамноплаво
Увозно вунено одело,
И кад год би се указала прилика, напомињали смо:
„Има већ девет година
А и даље је као ново...“

* * *

Кажу ми да сам превише рационалан.
Могуће. Али ништа више
Него Ханс Кристијан Андерсен,
Који је, кад би некуд путовао,
Поред осталих
Потпуно неопходних ствари
Неизоставно стављао у кофер
Дугачак конопац,
Да би могао, ако у хотелу избије пожар,
Да се безбедно извуче кроз прозор.

ЖАЉЕЊЕ

У једном тренутку схватиш с горчином
Да штошта више нећеш постићи у животу,
Да понешто никад научити нећеш,
И да од путева многих
Што пред тобом били су некоћ
Неки су остали далеко за тобом
И никад се њима провести нећеш.
Ја нећу више научити да цртам,
Или, рецимо, свирам виолину.
Никада нећу постати пилот,
Нити капетан прекоокеанског брода.
И мада је много тога још преда мном,
Криво ми буде кад се на раскрсници нађем
И морам изабрати један пут
А хтео бих да прођем трима...
И поврх свега сад ми нè да да спавам
Шум дрвећа које никад нисам посадио...

* * *

С временом почнеш се поносити оним
Чему раније ниси придавао никакву важност:
Похабаном књигом
Са потписом познатог писца,
Некадашњим пријатељством
Са данашњим херојем рада,
Месним новинама
Старим десет година
Где се међу осталима
Помиње твоје име
У чланку што је својевремено привукао пажњу,
Безначајном скицом
За коју нико не зна,
Али која је нацртана руком
Великог уметника.
Па чак и сребрном медаљом
С градског такмичења
Коју си некад сматрао
Најсрамнијим неуспехом
У својој спортској каријери...

ТАВРИЧЕСКИ ВРТ

И сада судбинске су страсти
Од коби нема заштите.

А. С. Пушкин

Крај ограде када се шета
Под освита светлошћу белом,
Од дворца се зри силуета
Што магле прекривен је велом.
Кô значајно нешто да крије
Што хоће пред људе да стане.
И жмурим а сећање бије,
Васкрсава прошлости дане:
Из Персије долази кан,
У дворцу је с великом свитом,
Јер важан да оствари план
Намерава овом визитом.
Он намаз свакодневно клања,
Пре ручка посећује харем,
И драгуљ што доне га сања
Да помоћи њему ће с царем.

Јер смрт амбасадора није
Ситница што лако се скрије.
И доноси драгуљ на дар,
Ал' не љути цар се на кана.
И примио поклон је цар
Што доне га гост из Ирана...
Што убише руског поету,
То не хтеде владар да зине.
Да л' неко је кадар на свету
Да преправи људске судбине.
Ал' човека обузме бес
Кад, следећи друге судбине,
На колима сусретне лес
Под хасуром пуном прашине.

БЕСТУЖЕВ МАРЛИНСКИ

Беласа самотно се једро
Кò крило белог лабуда.
А. А. Бестужев

Вечеринке и маскараде,
Мундири, ленте, концерти,
По дану смотре и параде,
И ноћу тек си песник ти.
Нек иде к ђаволу таштина,
Да будеш роб не желиш њен...
Од плама беле свеће фина
Љуљушка помало се сен.
Ал' перо није мач!
Но тек живота твога део!
А шта још чинио би млад...
Ти одувек си био смео:
За речи ниси већ за рад.
Рилејев, завичај, судбина.
И непомирљив, поштен глед.
Зар смртног плашимо се чина?!

Кондратиј, какав диван срет!
И опет – вир те бурни носи
На сусрете и балове...
Заустави се, маско, ко си?
Ја нисам сретао те пре...
Фонтанком лаке санке лете,
У мутној ноћи фењер сја,
До официра и поете –
Још једна изабраница.
Лепоту упиј магновења –
Влажноћа уста, женска крас...
Јер близак час је отрежњења
Кад дозвоће те трубни глас.
И ваздух ће те јануарски
Охладити, онако мрк.
И гнев ће бити опак царски,
А усуд тескобан и грк.

II

Другари моји, шта се чини?
Сачувала је кога коб?
Тек неко чами у туђини,
А теби просута је дроб!
Ех, Пушкин... Није туга проста –
У магли пут је земни наш.
На земљи изгледа не оста
Ниједно вредно срце баш.
За официра и поету –
Препоруча се свака да зна –
Са душом невином на свету
Живота нема никаква.
Живота нема, али како
Да подносиш овакав свет?
Кад биће тежи слави јако
А души потребан је лет?
На крају биће то што буде.
Одлучиће о томе Бог.
Потомци не треба да суде
Сумњичавости срца мог...

Беласа покров се и пуже
За једним валом други вал.
Официр нестаде Бесту́жев
У десант крену кад на жал.
Шта десиће се, шта му спрема
Са судбом клетом задњи спор?
Ни крста а ни гроба нема,
Тек талас се пенуша мѐр...
На мору плавом кад је ведро,
Кѐ призор некакав из сна,
Беласа самотно се једро
Кѐ крило белог лабуда.

У ДОНСКОМ МАНАСТИРУ НАД СУМАРОКОВЉЕВИМ ГРОБОМ

Друкчија је с прастарих гравира,
Москва сад је отишла у шир...
Време неумитно ствари спира,
Улазим у древни манастир.

Где је плоча рускога поете
Чији давно згаснуо је плам?
Спомен да му траг се не замете
Чува бледи од гранита кам.

А да л' неком, узгред, треба сада
Тај поета погрбљен и стар
И резултат његовога рада –
Језик китњаст, застарео дар?

Сада никог више брига није
Шта у његовоме уму зрѐ.
Време прошлост сахрани и скрије
И са ветром удаљ одлеће.

Ни тренутка нема да се стане.
Ишчезао свет је некоћ чврст.
Ветар ломи танке голе гране,
Безимен искривио се крст...

Када прође тмурно зимско доба,
Врт доживети ће опет буј,
Ал' из пустиг предачкога гроба
Немиран до мене стиже бруј.

* * *

Тужан си што стеже мраз.
Изненада и одско̀ра.
Па̀ху̀ласти светли млаз
Обасјан од семафора.

Али, пријатељу – гле –
Не пожутеше тополе,
Јарко светле светиљке,
Мада слеђене до доле.

Врло важно – пада снег!
Живот леп је пре и сада.
Ти заустави свој бег,
Пусти да те сколи нада!

* * *

О сѹдбини поново спор.
И спорити људи се могу...
Ал' чему да послужи збор
Где нема ни речи о Богу?

Баталите говоре те.
Та каквог то желите реда?
У безверју плави се све,
Без икаквог нестаје следа.

На измаку столеће то
И последњи срушиће браник:
Код Ноја на ковчег ће ко,
А коме је суђен Титаник.

* * *

Нек душмане даде ти Бог
Што паметни јесу и зли.
Нек душмана не муче твог
Кривица и немирни сни.

Јер није ти никакав штос,
Од тога не постајеш јак,
Кад онај ком натрљаш нос –
На крају се покаже млак.

* * *

Полако, ето, живот чили,
А човек, засад на то глух,
Још безбрижно кроз живот мили
Не ћутећи где пати дух.

Да женама се свиђа жели,
Још весео је жив и здрав,
И не зна за сада шта вели
Већ немоћних лекара став.

Још нема разлога да брине,
Не осећа од смрти страх,
А одавно се већ празнине
У њега увукао дах.

У колибици својој седи
И нема он о томе ћут –
Да све пред њим полако бледи,
Да земни свршава се пут.

Док с друговима у кафани
Весели још се човек тај,
Док протичу му тако дани,
Он ћути непознат му вај.

Игара жели он и хлеба,
Ал' збацујући земни тег,
Већ душа спрема се пут неба
Да започне полако бег.

СУВОРОВ

Да, престоница сад је ина,
Ал' он још памти другу доб –
Кад дала му је Катарина
Да славом венча своју коб.
А ипак држи се позади,
Јер није навикао он
Да шепури се на паради,
И почастима није склон.
Зар руском приличи јунаку
Што многи извојева бој
На перици да пудра длаку,
Мундира носи пруски крој?

Док протиче полако време,
У јек весеља пијана
Разгаљује се грубо племе
Будалина са самог дна.
И мисле – знања су им дана,
Да спознали су они све.
Ал' Русија је њима страна,
То нису деца Русије...

У свету опет нема мира
Посвуда борбе, иста ствар,
Ал' сада достојнике бира
Судбина, не бира их цар.
И немоћан и препун јада
Будалаш биће ћуди зле
Из немилости Мајка када
Позове своје синове.
Пребледети ће свак у лицу
Кад заповедни чује глас;
Напуштајући престоницу,
Курири јурнуће у кас...

А засад друга су времена.
И точак врти се уз цик,
А покисли се сећа сећа
До голе коже коњаник.
Кочијаш, сагнув главу, спава
И кола вуку се кô пуж...
А Русији кад буде права
Послужити ће уман муж!

* * *

Вратисмо у камену се доб,
Само није мотка већ ракета –
Оно чим сатерује у гроб
Човек сада другога човѐка

Телевизијски је мутни вир
Искоренио саосећање;
Сусед стално гледа смртни пир –
Нормално у томе види стање.

И док једе, гледа сва та зла,
Сав у власти мутнога екрана.
Туђа патња, јасно, нема шта –
Схватљиво је, сасвим му је страна.

Суседа да судим нећу свог.
Шта да каже на то што ми смета?
Родна земљо, где сад твој је Бог?
Остала без Бога је планета.

Лети, јури светски брзи воз,
Пробија кроз облаке се смога.
Прогрес наш удаљава нас скроз
Од човечје љубави и Бога.

* * *

У пролеће нас немир мори
И не иде на очи сан.
Епоха се са душом бори.
Кô зец планета цвили клан.

То нерава је симптом чисти –
Лекари кажу – мање пиј.
Ал' свет је други, нисмо исти.
Несналажење своје криј.

Поведају нам бајне приче –
Да живот бескрајно је леп,
А одавно се услов стиче
На душу црн да ставиш крeп.

Посвѹда рат, и људи гину,
Планету гута паклен плам.
У храму наћи ћу тишину,
Упутићу се ја у храм.

И ту, у свеопштемү краху,
Док пропало још није све,
Ја молитву запòчех плаху,
Кò други да је казује.

* * *

У журби већ истеклог века
Успорићеш ненадно ход:
Заборава ли Господ човѐка
И цео човечији род?

Са нама је потребно строже:
Док ради за свагдањи крух,
Заборава ли човек, о Боже,
Где бораве душа и дух.

И својим се бавимо делом,
И није за говор нас мар.
Да душом се шири и телом,
Ми пуштамо нечисти квар.

И сматрамо: све нам се може,
Безнадежно клизимо к дну.
О близу ли, Свемоћни Боже,
Да приђе нам допушташ злу.

Без ближњих се вртимо немо
У виру што ствара га враг.
Ка прогресу путем идéмо
А пут нам је – бескрајни саг.

* * *

Кроз гужву ишао је сâм
И, њзашав из људског јата,
Прекрстио се видев храм
И ушао притворив врата.

Распршила се тада тма,
Изблешешу у храму сене,
Пред ликом Спаситеља ста
И, клекнув, молити се крене.

Ко беше он – зеленаш, тат?
Да л' молио се мучен бруком?
Ал' ђаволу објавив рат,
Он крстио се десном руком.

Он молитве не знаде реч,
Ал' сналази се, нешто збори,
А свећа му под сводом креч
Обасјава док тихо гори.

Иза̀шав после тога ван,
Милостињу да дели стаде.
У јесењи је овај дан
Забора̀вио своје јаде.

И тако он савла̀да тму,
А ми завршавамо причу,
Док просјаци што беху ту
„Нек Бог те чува!“ њему кличу

* * *

Не осећамо као пре
Да свуда присутан је Бог,
И чекамо сред пустиње
У атријуму краја свог.

И рокови нам нису знани,
И пријатни су нам миражи,
А пророци кад зборе страни,
Ми радо слушамо им лажи.

Идеал нам је главни град,
У канцама што грца беса.
Улагања су страна сад –
Што некад била су чудеса.

* * *

Поштовати је боље трен,
А не да свега ти је жао.
И памти да је свако брен –
Јер Бог нам није много дао.

У рану зору маглену
Отварају се непска врата,
А где је божија палáта
На овом, питамо се, тлу.

* * *

Телèвизор гледам и лудим
И не схватам истину ту:
Да Русија – томе се чудим –
У мрклу се сурвала тму.

Одједном смо свргли идоле,
Променили навике све,
Ал' свим што са стране нас сколе
Одвратила душа је „Не!“

Јер Бог док је света и века
Кроз ђавлов нас водиће мрак.
Док вере се бар у човèка,
Сачувао најмањи трак.

ЂУБРИШТЕ

Од раног јутра камиони
Допремају из града смеће.
Не престају да стижу они,
Гнусобе брдо све је веће.

Већ сутра има да нам сине,
И манути ћемо се беса.
Ал' засад – ђубрета планине,
И дим ковитла до небеса.

И небо све се више црни,
Земаљску упија грозоту.
А којекакви људи крни
Са смехом иду по животу.

* * *

За све – за сите и за гладне –
Предодређен је исти скуп –
Да часописе гледе јадне
И на екрану програм глуп.

И свако верује све јаче
Да с прогресом је чврста веза
И држава у хору плаче
Над смрћу туђинских принцеца.

И сви су подједнако тмоли,
У земљи свако исто мни,
И свако исте ствари воли,
У свакога су исти сни.

Тишина краси шуму нашу,
Ја време не пожурујем,
У зору дрмнем вотке чашу,
Полако изађем на трем.

Док мислим тако у дубини,
Да видим – пропнем се са гла –
Где рибље јато у тишини
У мрежу немо упада.

* * *

Рекламе,
    рекламе,
        рекламе,
За нежни, осетљиви пук –
Из Мексика плачљиве драме
Па модерних песама звук.

И новости. Скромна и мила
Домаћица начини жмир,
Дебате и приче дебила –
Увучени сви смо у вир.

Час Јељцин, час седнице дуге.
Наклапање испразно скроз.
И вијуге постају пруге,
Полетео напред је воз.

Догађања срећним нас чине,
И живот је постао лак;
У даљње нас зове даљине
Сирене носталгичне знак.

* * *

Кад страх нас обузме сред тмуше
И чемер стане нам на праг,
Ми сетимо се своје душе,
И Бог одједном нам је драг.

Од Бога молимо спасење
И поштујемо сваки пост,
Ал' чим нам оствари се хтење,
Ми пут изабирамо прост.

Извукосмо се – Богу хвала!
Заборављамо брзо све
И поново на врата мала
У царство враћамо се тме.

Не мари да л' су дани зли,
Већ увек моли се и бди!

* * *

Са другима ја бејох рад
Да слажем се, ал' није лако.
Са собом сопствен носим јад
А ваљда то и треба тако.

И можда тако живе сви,
Ал' тешко некад коб је своју,
Лавирајући, живети
На светлости и таме споју.

Што не памтимо ко је бог,
То горе је нег отуђење.
И реци, кривимо да ког
Кад с крајем дође суочење?

Обилазим ја Летњи сâд,
Под мразним ињем жбуње дрема.
Да слажем се ја бејох рад
Са другима, ал' слоге нема.

* * *

Споља видно узбуђење
Никад не показа он
Увек говори: „Стрпљење –
Мото мој је ком сам склон.“

„Бес кад даш до знања свету,
Ничег не мења се вид,
Само себи правиш штету
Челом не слама се зид.“

Ал’ у једном лепом дану
Он преблэде као креч.
Изненада љуто плану,
Тешке клетве сикну реч.

Ал’ од његове те љутње
Ником не мрдну се влас
Јер од предугачке ћутње
Громак издаде га глас.

* * *

Нек судба усрећи те мала,
Јер нема иначе живота.
И навика и ритуала
Нек открије ти се лепота.

У време неверице љуте
Ти плови, прати реке ток.
Тренутке цени, број минуте,
Не одричи се мира свог.

И не дај кџлоплету моде
Да обузме те, да те сколи.
И не дај да те сумње воде
Већ чешће Богу се помоли.

Придржавај се пута свога,
Таштина не дај да те куша,
И памти једно: да за Бога
Тек твоја бесмртна је душа.

ЦАРСКИ ЛОВ

Обичај је, зна се, стар –
Сваког цара прати псар.

Свита се полако креће
Те у шуми дивљач среће.

Чим господар рубац спусти –
Псетар нетом кере пусти.

Вика, цик, керећи лај –
Чувај се, не одвајај.

С вриском у пољану с брда
Јури свита попут крда.

Скоро потом цика мину –
Цар пак ухвати кривину.

Оставили су га сви,
Може он настрадати!

Боже, нек преживи цар,
Спутај, Боже, псаров жар.

* * *

У сржи ствари ти не греши,
С висине гледајући свет.
Јер блато некад бољке реши,
А отрован је некад цвет.

Одлучуј, али имај мњење,
На савет немој рећи „не“,
Та некада је приземљење
Достојније од победе.

* * *

Не могу избећи губитке
И не рачунам њихов број.
Ал' сећам те се тако витке
Кад дом походила си мој.

У нòвембру се река леди,
Распршује се ватри дим.
Још један растанак ми следи
Под овим небом плаветним.

За растанке не мáрим мара,
У речну ево гледам шир,
Где сталожено и без жара
Пронашла природа је мир.

А ждралова ће, све се чини,
Полетети и задњи клин.
И тешком маглом у долини
Разлегнуће се врисак њин.

* * *

О пиши, пишче, пиши
Док ниси јоште стар
Кад Бог је теби вишњи
На поклон дао дар.

На свету ти си вишак,
Ал' пусти зато вај
И веруј Бог да вишњи
Отвориће ти рај.

Кад варљиве те славе
Обасја кварни зрак,
Упути молбе праве
Да не узме те враг.

Посматрач злих игара –
Ти памти ко је Христ.
Од небескога цара
Кад дар ти доби чист.

* * *

Ушуњава се зло у дом кô тат.
Од шкрипе врата будиш се у зору.
И тако испада да сваки крат
Баш ти си одговоран сваком створу.

И опет, ето, нико није крив.
А каква вајда од кривице туђе?
Ни затвор нити сувог злата лив
Не могу спасти изгубљене душе.

Да живи жив док нè дође му крај –
То јесте закон наше вере благе.
За спас је неопходан опроштај,
За опроштај пак нико нема снаге.

* * *

У кући опустелој клате се двери,
И шкрипе и цвиле на њој жалузине,
Без бојазни свраћају плашљиве звери,
Што нису још недавно смеле да чине.
Трчкарају около пословни миши,
И цвркућу безбрижно случајне птице.
Кроз рупе на крову без препреке киши,
Разбијени прозори руже јој лице.
Тишина, и пустош, и туга, и жал,
Тек негде под облаком пролеће ждрал.
Та, биглишеш коме и зашто, славују,
Кад нема станара да песму ти чују?

* * *

Дошло је време да скупља се камен.
Ко ће одговор да да
Шта да се гради од њега?
Храм да се дигне
Са стубовима белим
Или сигуран затвор?
Онај ко рече да дошло је време
Давно је говорио о томе...
Колико је отад срушено храмова?
Колико је отад саграђено затвора?
И немој рећи – то само Бог зна...
Прошло је време да се разбацује камен.
Дошло је време да скупља се камен.
Само камења није остало више.

* * *

Ти говориш ми – миран буди,
Тескобе грст и среће грст.
А сваком живоме се нуди
Да свој понесе тешки крст.

Сијасет ти прочитај књига
И мудрости искапи сок.
Ниједног ипак више мига
Допустити ти неће рок.

И можеш спор да водиш вечно,
Свеједно бићеш побеђен.
Ал' где – где лист лелуја течно,
Где вал на реци пљуска снен.

Где врло споро и лагано
Са маглом пада ноћна тма,
Где небо врло поуздано
Подбочила је купола.

Где месечине клизи трака,
Где киша тужни збори стих,
Где градских улица, сокака,
Зауоставља се скоро дих...

Ти говориш ми „миран буди“.
А миран вечито сам ја.
Над северном и вечном студи
Светлуца звезда пророчка.

* * *

Човек плаши се тамнине,
Човек плаши се висине,
Болести у позном добу.
И у свеопштој таштини
Он у страху свашта чини
Да не пропусти деобу.

Губиш спокој, губиш наду,
Љут тумараш ти по граду,
Увредама пуниш плућа.
Схвати новцу шта је цена
Само иза брода пена –
То су земна достигнућа.

Шта без Вере значи мњење?
Ту и моје је спасење,
Ту су сумње, нада цела.
Насред земље хладне, голе
У паркићу све тополе
Бела пробају одела.

* * *

Од провода кад у кафани
Прибереш се, повратиш лик,
У хладноме пољу ћеш вани
Да зачујеш птичији крик.

И немир ће добити снагу,
И река поцрнеће тад,
Кô сенка ће судбе на прагу
Осванути нечији јад.

Емпатије нема ни труна,
У току је дивљачки пир,
У лудилу свет не рачуна
Колико ће коштати збир.

Не желећи цену да платим,
Ја бежим од безумља тог
И трудим се збуњен да схватим
Због чега нас кажњава Бог.

Кад речи у зраку запове,
Завртеће ветар их плах,
И жрвњи епохе ће нове
Претворити сваког у прах.

Без одјека питања лете.
Унутра и напољу – стрк.
И вољене дах цигарете
Необично јутром је грк.

* * *

Откӯда не поймам боме,
На памети није ми крај,
Найшла је јесен и с њоме –
Са њоме је стигао вај.

И тек што се слегне горчина,
На сопствени изађем праг,
Разлети се туге прашина,
Не остане њојзи ни траг.

Пријатнија све ми је сета
Кад схватим да живот је брен.
Не желиш ли, не слушај крета
Од реке што врло је лен.

И све се распознаје више
Од свега постòјећег глас,
Где лети на кровове лишће
И како подрхтава пас.

Ал' чему то спокојно стање
Што живот на поклон ми да?
Шта треба ми – немам сазнање,
Не поймам заиста – шта?

И река светлуцава где је? –
Жубори – кô плач или смех.
И што да се човек не смеје?
Ал' није ни плакнути грех...

* * *

Наступити ће једном час,
Час нашег задњег земног даха.
И, ето, наде мали пласт
Окòпнеће под дејством страха.

Раширити ће крила ноћ.
И леже гробља у празнини.
Да помогнем ти, немам моћ,
Ни себи, како ми се чини.

И порив сумње имам чест
Да прораста кроз камен знање.
И, ето, верујем да свест
Одређује нам и постање.

И ево стиже нови век.
И место Библије – екрани.
Да човек мајмун беше тек –
Ти склопови нам нису страни.

Јер Бог нам такву даде коб.
На несрећу да л' или срећу?
Но не мислим на нову доб
Док ноге ми се шумом крећу.

И једва чујем птица глас.
Тајанствене су лишћа кретње.
Одразила је непска крас
Од јоргована бело врење.

У мѝку скит ту стоји чврст,
Распршује тишина тугу.
И једино још дрвен крст
У целом чува спокој кругу.

* * *

Чекао је пролећне олује,
Да у тами огласи се гром...
А живота крај одједном ту је,
Час је да се опрости са снџом.

Већ полако чиле сумње, боли,
И у зраку споро плови снег.
Месечевом сјају да одòли,
Не може, обузима га свег.

БИОГРАФИЈА

Он живот је кô књигу
На један свео час,
Одбацио је бригу,
У друштву био ас.

У журби своја дела
Он чинио је сва...
Ал' коб је тако хтела –
Он изненада ста̑.

И тада већ осетљив
Обузима га вај –
Јер дотад неприметљив
Пред њим је стао крај.

А поред ваја тога,
Обузима га страх –
У души нема Бога
Пред претворбу у прах.

У скитњи је по свету
Рачунао на „ух“,
Судбину наскроз клету
Продувава му ћух.

* * *

Не заривам у песак главу,
Сазнања празних гоним страст;
У једној ствари сам у праву –
Над светом хаос има власт.

Атеиста на трону седи,
Над законима својим бди,
Ал' ветар никога не штеди,
Прашину диже прошлости

Милостив, Бог за сада ћути
Док није истекао рок,
И пророк засад залуд слути
Да свега свршиће се ток.

Ал' земља скренуће са пута,
И настати ће судњи час,
И стихија – и зла и љута –
За трен прогутати ће нас.

И стаће воде – реке, мора,
И биће божја благодат
На таласима одозгора
Љуљушкаће се месец злат.

* * *

Ноћ је тамна. Кишна мрена
Застрла је лампе чак.
Прозори од молибдена
Устављају зоре зрак.

Светла престају да горе,
Ноћ се успиње на трон.
С вечери до ране зоре
Небо изглед има тмон.

Црно-жућкасто пространство
Покрило је плави дôл.
Књиге, као и пијанство,
Направе у глави бол.

Место памћења – празнине,
Заобилази нас гост
Догађаје и новине
Гута наша доконост.

Нема наде. Нема више.
Лето ће изостати.
Ако буде – саме кише,
Не очекуј срећу ти.

Али брига нас за то.
Вотку дај да пијемо.
Заспаћемо, и у сну –
Снимо земљу велику.

МЕТРО

У подземно силазим црево,
Сред поноћних светиљки где –
Да л' удесно кренеш ил' лево –
На жељено стићи ћеш тле.

Живота је прָва маршрута
И бетонски зидови свуд,
И не можеш скренути с пута,
Уштедети боље је труд.

А душа пак светлима многим
Да утврди труди се број
Док путима прָвим и строгим
На циљ се упућује свој.

И можда баш тако и треба –
Да нема ни сунца ни неба –
Да возови брује кроз мрак
И сунчев да нè прети зрак.

